

**Сучасний стан та
перспективи
розвитку
стандартизації
книжкової
продукції**

- У березні цього року розпорядженням Кабінету Міністрів було схвалено довгоочікуваний документ: Стратегію розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» та затвердження операційного плану її реалізації на 2023-2025 роки (від 03.03.2023 р. № 190-р).
- Відділ державної стандартизації у Книжковій палаті було створено у 1992 році наказом Держкомвидаву України у складі ННВО «Книжкова палата України», оскільки після здобуття незалежності в Україні виникла гостра потреба в українських національних стандартах із видавничої справи.

Книжкова палата України - державна наукова установа у сфері видавничої справи та інформаційної діяльності, здійснює, зокрема наукові дослідження в галузі бібліографії, книгознавства, соціології книги та **читання**, консервації та реставрації документів.

Численні вітчизняні та зарубіжні книгознавці й теоретики редагування досліджують проблеми **культури книги**, які нині й вкрай актуальними. Книжкова палата України, продовжуючи традиції Українського наукового інституту книгознавства, що діяв у Києві у 1922 -1931 р. р. на базі Головної книжної палати, проводить дослідження, зосереджені на вивченні культури книги в комплексі «книга-читач».

- Останніми роками було розроблено та набули чинності такі національні стандарти України в галузі видавничої справи: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання»; ДСТУ 8299:2015 «Інформація та документація. Знак охорони авторського права. Правила подання у виданнях»; ДСТУ 8344:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні елементи. Терміни та визначення понять»; ДСТУ 8602:2015 «Інформація та документація. Статистичний облік випуску видань. Основні положення».
- Загалом нормативних документів зі стандартизації у галузі видавничої справи – 51 одиниця. З-поміж них : національних стандартів – 25; національних стандартів, через які впроваджуються міждержавні стандарти (ГОСТ) методом перевидання – 5; галузевих стандартів – 21. Перелік розміщено на вебсайті Книжкової палати України.

Книжкова палата України підготувала зміни до Закону України «Про видавничу справу». Зокрема, пропонується статтю 23 «Вихідні відомості» доповнити такою частиною:

«Перелік, зміст і порядок оформлення вихідних відомостей для кожного виду видань визначаються окремими нормативно-правовими актами» (для обов'язковості застосування суб'єктами видавничої справи).

Статтю 27 пропонується доповнити частиною: **«Книжкова палата України бере участь у розробленні та перегляді стандартів з питань видавничої справи».**

Пропозиції надіслані Державному комітету телебачення і радіомовлення.

Книжкова палата України ініціюватиме внесення змін до Закону «Про видавничу справу» стосовно обмеження поширення книжкової продукції, що може завдати шкоди фізичному, психічному або моральному розвитку дітей.

Класифікацію для дітей залежно від вікової категорії читачів можна знайти лише у **нормативних документах: СОУ 18.1-02477019-11:2014 Видання для дітей. Загальні технічні вимоги.** та **ДСанПіН 5.5.6-138—2007. Державні санітарні норми і правила. Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей**, де є положення про класифікацію залежно від вікової категорії читачів.

Пропозиція внести зміни до **СОУ 18.1-02477019-11:2014 Видання для дітей. Загальні технічні вимоги** стосовно класифікації книжкової продукції залежно від категорії осіб, на яку вони розраховані. Це дозволить унормувати обмеження читачів від інформації, яка може завдати шкоди фізичному, психічному або моральному розвитку дітей.

Водночас Книжкова палата України готує пропозиції щодо внесення змін до Закону «Про видавничу справу» стосовно захисту дітей.